

Men hvis man vilde indvende, at naar det skulde ske, blev man nødt til at danne dette Ministerium som Udtryk for det foreliggende Forlig, for de foreliggende Underhandlinger, da vil jeg dertil svare til de ærede antiparlamentariske fænde Mænd, at det kan ikke forstyrre deres Program, thi sfer dette, er det kun at sætte et Stempel paa det Antiparlamentariske endydeligere og ingenlunde en Anerkjendelse af det Modfatte, thi det vil kun være at sige som saa: Oppositionen kan faae Andel i Styret i vort Land, naar den ophører ret grundig at være Opposition og i de mest alvorlige Afstemninger slutter sig til det ministerielle Parti. Naar den afslægger altsaa paa den Maade ved en saa tydelig Afstemning sine tidligere Bidsavelsler og aflæder sig sin oppositionelle Karakter, kunne vi af politiske Hensyn finde det passende at tage visse Ting i Betragtning lige overfor den, men det er tilvisse ikke en parlamentarisk Anerkjendelse, det er ligefrem en Anerkjendelse af den modfatte Sætning, af Antiparlamentarismen. Naar man ophører som Opposition, kan man nok komme til at tage Del i Styrelsen som de, der have ophørt at være Opposition. Derfra kan der saaledes ikke hentes nogen Indvending mod den Anskuelse eller den Antydning, jeg her fremsætter. Jeg siger, at hvis dette skete, kunde det kun yderligere styrke det i sine to Bestanddele noget mere eller mindre konservative nye Flertal her i Thinget og varfle om en ny Udvikling for vort Folk. Og naar nu det skete — jeg siger kun, hvis det skete, jeg har ikke mindste Begreb om, hvad det ærede Ministerium vil gjøre, det staa aldeles uafhængigt af Hensyn til Andet end rent almindelig politiske Forhold — men hvis vi fik et saadant Ministerstifte, et nyt Ministerium, vil jeg tillade mig at benytte Leiligheden til at give det et godt Raad, og det er at opløse Folkethinget strax. Der klæber noget Uheldigt, noget Vanstelig ved den nuværende Situation. (A. H. Nielsen: Aanei!) Mange, og deriblandt det ærede Medlem, der siger: „aa nei“ kom til at lide under Tryk af, at det, der nu er sket, staa i saa stærende Modstrid til det, som saa mange Tusinde Vælgere havde ventet skulde ske her inde i Folkethinget og staa i saa stærende Modstrid med det politiske Program, som man nu har samlet sig om i 7—8 Aar; men saa kunde de Nye lave et nyt Program, passende til de nuværende politiske Forhold, og de kunde saa søge og formentlig hist og her under den politiske Forvirring faae Autorisation for deres Virksomhed paa Valgdagen, og da saaledes træde ud som et virkelig i konstitutionel Forstand mere velstabt ministerielt Parti, end det vilde være efter den nu foreliggende Udvikling, og paa et saadant Valg med dette nye Ministerium ville altsaa de konservative Interesser kunne gaa maaste i nogle Aar en ret heldig Udvikling i Møde. (B. Holm: Det er sandt). Det er er sandt,

figer det ærede Medlem for Aalborg Amts 5te Valgkreds, han har altsaa sat sig ind i denne Tankegang. Det turde da være temmelig sandsynligt, at hvis noget Saadant skete i Løbet af en temmelig kort Tid, i Løbet af denne Sommer eller dette Foraar, at den lille Opposition, der endnu er tilbage i Thinget af den gamle store, ikke med saa hurtigt Varsel i hvert Fald vilde naa op til noget Flertal her i Thinget; derimod veed man jo ikke, hvad der kunde ske, hvis man traf Tiden ud, saa at der gaves Folket Leilighed til at overveie, saa var det jo muligt, at Valgdagen let kunde volde mere Besvær for det nye Flertal. Det skulde synes, at jeg ikke skulde have udtalt mig derom, efter den Opfattelse, jeg har; jeg kan ikke negte, at jeg her taler aldeles uegennyttigt, politisk talt (Munterhed). Jeg taler snarest ud af en Rest af venlig Jøfelse for mine gamle mangeaarige politiske Meningsfæller, for at ville hjælpe dem lidt under en eller anden Form ud af visse Ubehageligheder, men jeg har dog ogsaa en anden Grund, og det er den almindelige, som jeg altid har, at jeg ønsker Klarhed i vor politiske Situation, og man faar en vis theoretisk Tilfredsstillelse, som man ikke har nu — thi den Maade, hvorpaa dette Flertal er kommet til Veie, kan jeg ikke rigtig finde mig i — naar der ud af Valgdagen gik et ministerielt Parti som saadant. Medens vi stod som Mindretal, saa havde vi dog theoretisk en Anerkjendelse for, hvad vi have stridt for i saa mange Aar. Thi Parlamentarismen, mine Herre! er ingen Fordring for et bestemt Parti; naar de tro, at det, naar man hævder et parlamentarisk System, er for at hævde det for et bestemt politisk Parti, saa er det fuldstændig urigtigt, det er hævdet for Folket. Føres Folkets Tanker i konservativ Retning, maa de have samme berettigede Anerkjendelse for enhver Parlamentariker, som om Folket gik til Venstre. Theoretisk taget vil jeg finde en saadan Tilstand behagelig. Og et Mindretal her i Folkethinget lige over for det konservative ministerielle Parti kunde dog have sin Betydning; thi der kommer jo en Valgdag hvert 3die Aar, og man er nødt til at tage noget Hensyn til Rimelighed osv., saa det kunde dog øve en vis Indflydelse, selv om man i større Træk blev utilfredsstillet, og dermed vil ogsaa efter min Mening dette lille Mindretals Stilling være betegnet i Fremtiden, hvad enten nu dette sfer eller Regjeringen bestaar. Det er en Selvfølge, at vi som Mindretal maa i en vis Forstand opponere og i en anden Forstand understøtte enhver Regjering, thi vi kunne ikke rydde en Regjering af Veien, det skulde et Flertal kunne gjøre — det gik rigtignok i Stykker, da det skulde gjøre det — men et Mindretal kan ikke gjøre det; vi ere altsaa nødt til i mangfoldige Sager at arbejde med enhver Regjering, der staa med Flertallet mod os; den eneste Regjering vi maa være imod, er en Regjering, som staa med os. (Afbrydelse, Mun-